

ՊԱՏՐԻԱՐԲ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ԱՅՑԸ
ՅՈՐԴԱՆԱՆ ԵՒ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

31 Մարտ 1997, Երևույաբքի առաւօտ, Պատրիարք Սրբազան Հայրը Ալեմպի կամուրջի վրայով ճամբորդեց դէպի Յորդանան, այնտեղէն անցնելու համար Դամասկոս, վանքապատկան կալուածներու ստիպողական հարցերու նկատառման պատճառաւ:

Նոյն երեկոյին, Պատրիարք Սրբազանը եւ Յորդանանի մէջ Պատրիարքի Փոխանորդ Գեր. Տ. Վահան Եպս. Թօփալեան խորհրդակցական ժողով մը ունեցան Տեղական Խորհուրդի չորս անդամներուն հետ (Իլյա Պէննէան, Ներսէս Ներսէսեան, Արքահայ Մահրէճեան եւ Վագգէն Սալպաշեան), նկատի առնելով տեղական կրթական, եկեղեցական, ազգային, պետական, եւ գաղթային հարցեր եւ կացութիւններ:

Յաջորդ օրը, Երեւույաբքի առաւօտ, Պատրիարք Սրբազան այցելեց Ամմանի Իզպաշեան-Պիլլէնկեան Ազգային Վարժարանը, ուր Մանկապարտէզի 50 կարմրագգեստ մանուկները բեմադրեցին Վարդանանց զինուորներուն եւ փափկատուն Տիկնանց ազգանուէր խորհուրդը: Իսկ նախակրթարանի 100 աշակերտները համախմբմբ երգեցին եւ արտասանեցին, ընդունելով Պատրիարք Սրբազանի գնահատանքն ու սատակէ խաչիկներ: Յետ միջօրէի, ըստ ժամադրութեանց, Պատրիարք Սրբազանը տեսակցութիւններ ունեցաւ Վարչութեանց անդամներու եւ ազգայիններու հետ, իսկ երեկոյին, Ս. Թադէս եկեղեցւոյ մէջ հաւաքուած հասարակութեան խօսեցաւ Հայ Նրուսաղէմի ընդհանուր կացութեան, Պատրիարքարանի բաժանմունքներու գործունէութեան եւ կարիքներու, 2000 ամեակի առիթով միջ-եկեղեցական եւ ազգային տօնակատարութեանց, եւ Հայաստանի մէջ 301 բուսականին Բրիտանիայի պետական կրօն յայտարարութեան 1700 ամեակի տօնախմբման եւ Հայ ուխտաւորութեան ծրագիրներու մասին, պատասխանելով նաեւ Պատրիարքարանի կալուածներու հետ կապուած հարցումներուն:

Ապրիլ 2, Չորեքշաբթի առաւօտ, Վահան Եպս. Թօփալեանի հետ, կամուր վարորդ ունենալով ժիր եւ խճամիր հայ Նրիտասարդ մը, Վիգէն Մարգարեան, Պատրիարք Սրբազան մեկնեցաւ դէպի Դամասկոս, եւ Սուրբ Սարգիս եկեղեցին ժամանեցին կէսօրուան ժամը 12.30-ին: Գեր. Տ. Գնէլ Արք. Ճէրէճեան, իբրեւ առժամեայ հոգեւոր պետը Դամասկոսի Թեմին, եկեղեցական իշխանութեանց եւ կազմակերպութեանց գործակցութեամբ, կազմեր էր երեք օրերու կեցութեան ժամանակացոյցը:

Պատրիարք Սրբազան Հօր ժամանելուն, համալիրի մուտքին, ոչխարի գռնին օրհնութեամբ “Հրաշափառով” մուտք տեղի ունեցաւ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ: Գնէլ Սրբազանի “բարի գալուստի” եւ Պատրիարք Սրբազանի Սուրբ Տեղեաց եւ Հայ Նրուսաղէմէն օրհնութեան խօսքերէն յետոյ, այց տրուեցաւ համալիրին մէջ կառուցուած եւ կառուցուելիք բաժանմունքներուն եւ անմիջական քաղին: Տիկնանց Միութեան պատրաստած մատաղի ճաշին հրաւիրուած էին Դամասկոսի մէջ Հայաստանի Հաւատարմատար դեսպան Տիար Դաւիթ Յովհաննէսեան, բեմական մարմիններու Վարչութեանց անդամներ եւ ազգայիններ, որոնց անուանով արտայայտուողներ եղան, անդրադառնալով ազգային եւ եկեղեցական կեանքի ներկայ իրադրութեանց եւ ծրագիրներուն:

Ապա, Պատրիարք Սրբազանը, ժամը 4.30-էն մինչեւ 8.30 խորհրդակցական ժողով ունեցաւ վանքապատկան կալուածներու կացութեանց մասին, ի ներկայութեան Գնէլ Արք. Ճէրէճեանի, Վահան Եպս. Թօփալեանի, Հալէպէն եկած փաստաբան Գրիգոր Էպիդաքեանի (Սիրիոյ կալուածոց Պատրիարքարանի գործակատար), եւ Դամասկոսի ազգայիններէն Բիւզանդ եւ Գառնիկ Նազուպեանի, Վագգէն Նազուպեանի, Թագուր Պօյաճեանի, Նորայր Կիրակոսեանի եւ Աւետիս Ոսկեանի:

Ընդհանուր տեղեկատուութենէ յետոյ, Նորայր Կիրակոսեան եւ Աւետիս Ոսկեան յանձն առին Դամասկոսի վանքապատկան կալուածներուն հոգատարութեամբ զբաղիլ: Տիար Գրիգոր Էպիդաքեան նոյն առոն պիտի հոգատարէ Հալէպի եւ Լաքաֆիոյ կալուածները:

Հինգշաբթի ցերեկին պաշտօնական լիազօրագրեր պատրաստել անհրաժեշտ եղաւ, պետական պաշտօնատուներ ներկայացնելու եւ վաւերացնել տալու: Նաեւ խմբովին այցելութիւն տրուեցաւ վանքապատկան տուները, խանութները, բնակիչներուն հետ տեսակցելով եւ բացատրութիւններ տալով:

Ուրբաթ առաւօտ, Դամասկոսի մէջ Հայաստանի Հաւատարմատար Դեսպան Տիար Դաւիթ Յովհաննէսեանի հրաւերով, կազմակերպութեանց եւ համայնքային գործունեայ ներկայացուցիչներ, Հայ Դեսպանատան մէջ ընդունեցին Պատրիարք Սրբազանը եւ իրեն ընկերացող Գնէլ եւ Վահան Սրբազանները: Պարոն Դեսպանը իր գնահատանքը արտայայտեց բոլոր ներկայացուցիչներուն գործակցութեանը, եւ տարբեր մարգերու մէջ իրագործուած արդիւնքներուն համար: Մէկ օրինակը՝ նոյն երեկոյին Հայ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ սրահին մէջ Նրիտասարդաց յանձնախումբին կողմէ ներկայացուած “Հայկական Ճագիր” երաժշտական յայտագիրն էր, Հայաստանէն հրաւիրուած արուեստագէտներու յօրինումներու կատարմամբ:

Հայ Դեսպանատան այցելութենէն յետոյ, Պատրիարք Սրբազանը, եկեղեցւոյ համալիրին մէջ բարեկարգ եւ վերակառուցուած Սրբոց Թարգմանչաց Վարժարանի դասարաններուն մէջ աշակերտներուն հետ եղաւ, մասիսան՝ Գնէլ Սրբազանի կարգադրութեամբ տեսակցութիւն ունենալը կրօնական համայնքներու (Ասորի Ուղղափառ, Յայն Օրթոտոքս եւ այլ) հոգեւոր պետերու եւ ներկայացուցիչներու հետ:

Պատրիարք Սրբազանի Դամասկոս այցելութեան առիթով, Տիար Բիւզանդ Եագուպեան եւ Տիար Գառնիկ Եագուպեան, Եագուպեան ընտանիքի պապեմական աւանդութեան հետեւելով, իրենց ընտանիքներուն անունով, Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ կէսօրներուն, Բաշկերտյոյի հրաւիրեցին պատուական հիւրեր եւ բազմաթիւ ներկայացուցիչներ:

5 Ապրիլ, Շաբաթ առաւօտ, Պատրիարք Սրբազան նոյն Բանապարհով Ամման վերադարձաւ: Մեծ Պահոց Դատաւորաց Կիրակիին առիթով, Ս. Թադէոս Եկեղեցիին մէջ, Ս. Պատարագը մատոյց Վահան Սրբազան եւ քարոզեց Պատրիարք Սրբազան:

Գահաժառանգ Հասան Իշխանին հետ տեսակցութեան ժամադրութիւն առնուած էր Երեւանի կէսօրուան համար (Վսեմ. Հիւսէյն Թագաւորը եւ Վարչապետ Մաֆալի Միսցեալ Նահանգներ կը գտնուէին): Երկուշաբթի, այցելութիւն տրուեցաւ Միջ-Կրօնական Ուսմանց Արքայական Հաստատութեան կեդրոնին (հովանաւորուած Գահաժառանգ Իշխանին կողմէ) եւ տեսակցութիւն վարիչներուն հետ: Եւ Երեւանի, ընկերակցութեամբ Վահան Սրբազանին, Պատրիարք Սրբազան առիթ ունեցաւ Գահաժառանգ Իշխանին յայտնելու Պատրիարքարանի եւ հայ համայնքի մաղթանքները Վսեմ. Թագաւորի առողջութեան համար, եւ Քրիստոնեայ համայնքներու հոգեւոր պետերու եւ Պատրիարքութեանց անունով շնորհակալութիւն յայտնելու պետական որոշումին համար որով Քրիստոնէական դաստիարակութեան պատենութիւն կը տրուի Յորդանանի Վարժարաններուն մէջ, եւ շնորհաւորեց Իշխանին ծննդեան 50 ամեակը, ներկայացնելով Վահան Սրբազանի եւ Տեղական Խորհուրդի այս առիթով ապառնուած յուշանուէրը սրբնբաց նժոյգներու: Իշխանին հրաւերով Պատրիարք Սրբազան եւ Վահան Սրբազան մասնակցեցան Քրիստոնեայ եւ Մահմետական ներկայացուցիչներու հաւաքոյթին առիթով տրուած ճաշին: Եւ այնտեղէն Պատրիարք Սրբազանը հրաժեշտ առնելով վերադարձաւ Երուսաղէմ:

Ն.

ԵՆՈՐՀԱՌՈՐԱՆՔ

Քրիստոսի Ս. Յարութեան եւ Զատիկի տօնակատարութեանց առիթով, բարի մաղթանքի եւ շնորհաւորանքի գիրեր եւ հեռագրեր յղուեցան Հոգեւոր եւ Կառավարական պետերուն, որոնց շնորհաւորագիրերը ընդունած է Պատրիարք Սրբազան Հայրը.-

- Ամենայն Հայոց Հայրապետ, Նորին Ս. Օծուքին Տ. Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոսին:

- Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Վեհափառ Հայրապետ, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին:

- Հռովմէական Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ Քահանայապետին՝ Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս Պօղոս Բ. Պապին:

- Մոսկուայի եւ Ռուսիոյ Օրթոտոքս Եկեղեցւոյ Ամեն. Տ. Տ. Ալէքսէյ Բ. Սրբազան Պատրիարքին:

- Թուրքիոյ Հայոց Ամեն. Տ. Գարեգին Պատրիարք Գազանեանին:

- Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան Նախագահ Տիար Միքայէլ Եսայեանին:

- Թեմակալ Առաջնորդներուն, Պետական եւ Ազգային Հաստատութեանց ղեկավարներուն: